

บทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กอนุบาลในโรงเรียนปัญญาศึกษา The Roles of Parents in Enhancing the Early Literacy of Kindergarten Students at Panyasuksa School

คลังพร ขามคำ¹ และ วรวรรณ เหมชะญาติ^{2*}

Klangporn Khamkam¹ and Worawan Hemchayart²

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยเชิงสำรวจคือ ศึกษาบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กอนุบาล ได้แก่ การจัดกิจกรรมการรู้หนังสือขั้นต้น การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นมิตร และการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการรู้หนังสือขั้นต้น กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองเด็กอายุ 5-6 ปี ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนปัญญาศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 204 คน เครื่องมือวิจัยคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดหมวดหมู่เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมค่าเฉลี่ยคะแนนบทบาทผู้ปกครองอยู่ระดับมาก ($M = 4.17, SD = 0.39$) โดยทุกรายด้านอยู่ระดับมาก ($4.08 \leq M \leq 4.33$) ได้แก่ (1) การจัดกิจกรรมการรู้หนังสือขั้นต้น ($M = 4.09, SD = 0.62$) ประกอบด้วย การทำกิจกรรมบนความรู้ที่เด็กมี ($M = 4.25, SD = 0.59$) การจัดให้มีประสบการณ์ในแหล่งเรียนรู้ ($M = 3.94, SD = 0.77$) (2) การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นมิตร ($M = 4.33, SD = 0.56$) ประกอบด้วย การจัดบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ($M = 4.49, SD = 0.46$) การจัดสภาพแวดล้อมที่พร้อม ($M = 4.16, SD = 0.73$) และ (3) การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการรู้หนังสือขั้นต้น ($M = 4.08, SD = 0.69$) ประกอบด้วย การให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ($M = 4.05, SD = 0.75$) การสื่อสารกับครู ($M = 4.12, SD = 0.73$) ตามลำดับ

คำสำคัญ : บทบาทผู้ปกครอง, การรู้หนังสือขั้นต้น, เด็กอนุบาล

¹ นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Graduate Student of Early Childhood Education Division, Department of Curriculum and Instruction,
Faculty of Education, Chulalongkorn University E-mail: klangpornkm@gmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Lecturer of Early Childhood Education Division, Department of Curriculum and Instruction,
Faculty of Education, Chulalongkorn University E-mail: worawan.h@chula.ac.th

* Corresponding author

Abstract

The survey research purpose was to study the roles of parents in enhancing the early literacy of preschoolers comprised of organizing early literacy activities, creating a friendly environment, and collaborating in early literacy support. The samples were 204 parents whose children were aged 5–6 years old in the second semester of academic year 2021, at Panyasuksa school under the Office of the Private Education Commission. A questionnaire was used to elicit data and then analyzed by using frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The research results found that the overall role of parents in enhancing early literacy of preschoolers was at a high level ($M = 4.17$, $SD = 0.39$). Considerably, all aspects were at a high level for parents' roles ($4.08 \leq M \leq 4.33$). The findings were as follows: (1) organizing early literacy activities ($M = 4.09$, $SD = 0.62$) consisted of doing activities based on the knowledge that children already have ($M = 4.25$, $SD = 0.59$) to provide experiences in learning resources ($M = 3.94$, $SD = 0.77$); (2) creating a friendly environment ($M = 4.33$, $SD = 0.56$) consisted of creating a relaxed atmosphere ($M = 4.49$, $SD = 0.46$) to provide a rich environment ($M = 4.16$, $SD = 0.73$); and (3) collaborating in early literacy support ($M = 4.08$, $SD = 0.69$) consisted of cooperation with schools ($M = 4.05$, $SD = 0.75$) to provide communication with teachers ($M = 4.12$, $SD = 0.73$), respectively.

Keywords: roles of parents, early literacy, kindergarten students

บทนำ

การส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง หากได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม ตั้งแต่เล็กโดยเฉพาะในช่วงปฐมวัยจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เด็ก โดยมีหลักฐานงานวิจัยจำนวนมากที่ให้การสนับสนุนการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นตั้งแต่แรกเริ่มจะช่วยให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ดังที่วราภรณ์ รักวิจัย (2540) กล่าวว่า หากมีการส่งเสริมทักษะภาษาให้เด็กได้รับอย่างเพียงพอ จะทำให้การเรียนรู้ของเด็กพัฒนาไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น และการพัฒนาความสามารถทางภาษาควรเริ่มตั้งแต่เด็กปฐมวัย เพราะเด็กวัย 2-7 ปีเป็นวัยที่พัฒนาการทางภาษาเจริญงอกงามอย่างรวดเร็ว (อารี สันทรวี, 2535) รวมไปถึงเด็กนั้นจะได้รับการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นผ่านการสร้างความหมาย โดยอาศัยการสะสมประสบการณ์ทางด้านการฟังและการพูดอย่างค่อยเป็นค่อยไปในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่แรกเกิดถึง 8 ปี จึงเป็นช่วงเวลาที่สำคัญยิ่งก่อนการพัฒนาการรู้หนังสืออย่างเป็นแบบแผนหรือเป็นทางการสำหรับเด็กต่อไป (วรวรรณ เหมชะญาติ, 2563)

ครอบครัวจึงเปรียบเสมือนหัวใจในการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นให้แก่เด็กในช่วงวัยเยาว์ เด็กที่ได้รับการส่งเสริมตั้งแต่เล็กจากครอบครัว จะมีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดี เข้าใจโลก และมีอนาคตที่ดีทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Stutzel (2019) ที่พบว่าผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมกับเด็กเกี่ยวกับทักษะการรู้หนังสือ จะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จด้านวิชาการ ดังนั้นครอบครัวส่งผลกระทบอย่างยิ่งต่อการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็ก สอดคล้องกับ Goodman (1986) ได้กล่าวว่า

ผู้ปกครองเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็ก เนื่องจากเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียนประจำวัน ซึ่งเด็กปฐมวัยจะเรียนรู้ภาษาและตอบสนองได้ดีกับรูปแบบที่ไม่เป็นทางการหรือไม่ใช้การสอนภาษาโดยตรง เป็นลักษณะการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับเด็กที่บ้าน เช่น การสอนให้ร้องเพลง ทำท่าทางประกอบการเข้าจังหวะ หรือการอ่านบัตรคำ (Cole, 2011) นอกจากนั้นผู้ปกครองสามารถพัฒนาความสามารถด้านภาษาให้แก่บุตรหลาน ได้แก่ การแสดงให้เห็นเป็นแบบอย่าง การอธิบาย การพูดกับตนเอง และการพูดเชิงคู่ขนาน (Tuckman & Monetti, 2011) ตลอดจนการชวนอ่านหนังสือ เป็นการสร้างสัมพันธ์ที่ดี พัฒนาจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ ทำให้เด็กรู้จักคำศัพท์ และได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

ผู้ปกครองได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นให้แก่เด็กอนุบาล โดยเฉพาะเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 เนื่องจากเป็นช่วงที่กำลังจะเตรียมตัวเข้าสู่ประถมศึกษา จึงให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการรู้หนังสือมากเป็นพิเศษ มีการส่งเสริมให้บุตรหลานของตนรู้หนังสือมากขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ Garcia (2014) พบว่าผู้ปกครองในประเทศเม็กซิโกให้ความสำคัญกับรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาระหว่างชั้นอนุบาลและประถมศึกษา มีความกังวลเกี่ยวกับทักษะทางวิชาการ ช่วยเหลือเด็กทำการบ้าน สอนการอ่านเขียนและให้เรียนพิเศษ อีกทั้งผลการศึกษาของ Chan (2012) พบว่าผู้ปกครองคาดหวังกับเด็กสูงในความสามารถด้านวิชาการและความมีวินัยในตนเอง โดยทักษะขั้นต้นด้านวิชาการนั้นผู้ปกครองให้ความสำคัญมากที่สุด

ในทิศทางเดียวกัน ผู้ปกครองในโรงเรียนปัญญาศึกษา (นามสมมติ) ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียงในภาคตะวันออกของประเทศไทย นั้นให้ความสำคัญกับวิชาการ ส่งเสริมการอ่านและการเขียน โดยเด็กอนุบาลจะเน้นการฟังและการพูด ทุกวันครูจะอ่านหนังสือให้ฟังและฝึกให้เด็กอ่านจนชำนาญ นอกจากนี้มีการนำระบบการศึกษาจากประเทศสหรัฐอเมริกามาใช้ ตลอดจนมีการเตรียมความพร้อมสู่อาเซียน จึงมีครูต่างชาติสอนภาษาอังกฤษและภาษาจีน รวมไปถึงโรงเรียนมีขั้นตอนการรับเด็กผ่านการประเมินความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ดังนั้นผู้ปกครองจะให้ความร่วมมือในการพัฒนาเด็กโดยเฉพาะด้านวิชาการ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคาดหวังและมีบทบาทในการอ่านและการเขียนของบุตรหลาน พบว่าผู้ปกครองให้เด็กเรียนพิเศษด้านภาษา สอนการอ่านและการเขียนตั้งแต่วัยชั้นอนุบาล

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 ในโรงเรียนปัญญาศึกษา มีบทบาทในการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นให้แก่เด็กอนุบาลผ่านการส่งเสริมด้านวิชาการอย่างเข้มข้น และให้ความสำคัญกับการอ่านออกเขียนได้ เพื่อเตรียมตัวสอบเข้าชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง อย่างไรก็ตามการสอนอ่านและเขียนตั้งแต่ปฐมวัย หากทำอย่างไม่เหมาะสม อาจนำมาสู่การสร้างความกดดันให้แก่เด็กอนุบาลโดยไม่รู้ตัว จากสภาพปัญหาด้านการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นที่สืบเนื่องจากค่านิยมทางสังคมที่มุ่งเน้นการแข่งขัน และให้ความสำคัญกับทักษะทางวิชาการ มุ่งเน้นการอ่านและการเขียนตั้งแต่ปฐมวัย ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา

บทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กอนุบาล ใน 3 ด้าน ได้แก่ การจัดกิจกรรมการรู้หนังสือขั้นต้น การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นมิตร และการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการรู้หนังสือขั้นต้น เพื่อใช้เป็นแนวทางของโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสร้างความรู้ ความเข้าใจและประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นให้แก่เด็กอนุบาลอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กอนุบาลให้เหมาะสมกับวัย และประสบความสำเร็จในภาคหน้า

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กอนุบาลในโรงเรียนประถมศึกษาใน 3 ด้าน ได้แก่ การจัดกิจกรรมการรู้หนังสือขั้นต้น การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นมิตร และการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการรู้หนังสือขั้นต้น

วิธีการวิจัย

1. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อจัดทำกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย โดยศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมและปลูกฝังทักษะการรู้หนังสือขั้นต้นที่บ้าน (Huisman, 2012) และแนวปฏิบัติ 7 ประการในการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็ก (Caspe & Lopez, 2017) ตลอดจนหลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นของผู้ปกครอง แนวทางและบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการรู้หนังสือ จากเอกสาร บทความและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยดังตาราง 1

ตาราง 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประเด็นที่ศึกษา	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย
บทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้น	1. การจัดกิจกรรมการรู้หนังสือขั้นต้น	1.1 การทำกิจกรรมบนความรู้ที่เด็กมี
		1.2 การจัดให้มีประสบการณ์ในแหล่งเรียนรู้
	2. การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นมิตร	2.1 การจัดบรรยากาศที่ผ่อนคลาย
		2.2 การจัดสภาพแวดล้อมที่พร้อม
	3. การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการรู้หนังสือขั้นต้น	3.1 การให้ความร่วมมือกับโรงเรียน
		3.2 การสื่อสารกับครู

2. การกำหนดประชากรและตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ ผู้ปกครองเด็กอายุ 5-6 ปี ในโรงเรียนปัญญาศึกษา (นามสมมติ) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 413 คน จาก 12 ห้องเรียน โดยอ้างอิงจากจำนวนเด็กอนุบาล 1 คน ต่อ ผู้ปกครอง 1 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองเด็กอายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ในโรงเรียนปัญญาศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จากการใช้ตารางสำเร็จรูป Krejcie และ Morgan ใช้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 5% ที่จำนวน 196 คน (1970, อ้างถึงใน วรณี แกมเกตุ, 2551) ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตาในแต่ละห้องเรียน ห้องเรียนละ 17 คน โดยเลือกรายชื่อเด็กตามลำดับที่ 1-17 ของแต่ละห้องเรียน เพื่ออ้างอิงถึงผู้ปกครองตามที่กำหนดโควตาไว้ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 204 คน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามห้องเรียน

ห้องเรียนที่	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	34	17
2	35	17
3	34	17
4	34	17
5	34	17
6	34	17
7	35	17
8	37	17
9	35	17
10	34	17
11	34	17
12	33	17
รวม	413	204

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเรื่องบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กอนุบาล

3.1 การกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3

โครงสร้างของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประเด็นที่ศึกษา	ค่าน้ำหนัก (ร้อยละ)	จำนวน (ข้อ)
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น	33.33	10
1.1 การทำกิจกรรมบนความรู้ที่เด็กมี		
1.2 การจัดให้มีประสบการณ์ในแหล่งเรียนรู้		
2. การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นมิตร	33.33	10
2.1 การจัดบรรยากาศที่ผ่อนคลาย		
2.2 การจัดสภาพแวดล้อมที่พึงพร้อม		
3. การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น	33.33	10
3.1 การให้ความร่วมมือกับโรงเรียน		
3.2 การสื่อสารกับครู		
รวม	100	30

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังรายละเอียด คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ความสัมพันธ์กับเด็ก สถานภาพสมรส ลักษณะครอบครัว อาชีพ รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน จำนวนบุตร ลำดับการเกิดของบุตร

ตอนที่ 2 บทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น จำนวน 30 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า โดยแบ่งระดับความคิดเห็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

5 หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำหรือทุกครั้งเมื่อมีโอกาส

4 หมายถึง ปฏิบัติบ่อยครั้ง

3 หมายถึง ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

2 หมายถึง ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง

1 หมายถึง ไม่ปฏิบัติ/ ไม่แน่ใจ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

3.3 การตรวจสอบคุณภาพ

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นปรับปรุงเพื่อส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา ความครอบคลุม ความเหมาะสม และการใช้ภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิให้คะแนนตามเกณฑ์ คือ

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความเหมาะสม

ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าความสอดคล้องของเครื่องมือได้ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.88 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 (IOC > 0.5) นับว่าเป็นค่าที่ยอมรับได้ (วรณี แกมเกตุ, 2551) จากนั้นนำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขเป็นฉบับสมบูรณ์ในรูปแบบของแบบสอบถามออนไลน์ และนำไปทดลองนำร่องกับผู้ปกครองที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเลือกตามใบรายชื่อเด็กเพื่ออ้างอิงถึงผู้ปกครอง ทั้งนี้ลำดับจากท้ายสุดขึ้นมาจำนวน 16 รายชื่อ ได้ห้องที่ 1 (เลขที่ 19-34) และห้องที่ 2 (เลขที่ 20-35) รวมทั้งสิ้นจำนวน 32 คน ส่วนค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.86 จึงแสดงได้ว่าแบบสอบถามมีคุณภาพ

ตาราง 4

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ความคิดเห็น	การปรับแก้
แบบสอบถาม	1. ควรใช้ภาษาให้เข้าใจง่าย 2. ควรถามให้ครอบคลุมทุกประเด็น 3. จัดลำดับข้อคำถาม	1. ปรับการเขียนให้เข้าใจง่ายขึ้น 2. ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ 3. ปรับลำดับข้อคำถามใหม่

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนปัญญศึกษาด้วยตนเอง เพื่อขอความร่วมมือการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามตั้งแต่เดือนเมษายน 2565

4.2 ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นในการส่งแบบสอบถามผ่านทางออนไลน์แก่ผู้ปกครองซึ่งเป็นตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 204 ชุด

4.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลได้จำนวน 200 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98 ซึ่งไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 เป็นค่าที่ยอมรับได้ (วรณี แกมเกตุ, 2555)

5. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปความเรียง

ตอนที่ 2 บทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายตามระดับการปฏิบัติ 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีบทบาทอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง บทบาทอยู่ในระดับมาก

คะแนนค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีบทบาทอยู่ในระดับน้อย

คะแนนค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีบทบาทอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกคำตอบเป็นหมวดหมู่ และแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอด้วยความเรียง

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 89.5 มีอายุ 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 42 มีวุฒิการศึกษาสูงสุด เป็นปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 68 มีความสัมพันธ์กับเด็กเป็นมารดา คิดเป็นร้อยละ 90 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 89 มีลักษณะครอบครัวเดี่ยว คิดเป็นร้อยละ 58.5 มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 43.5 มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนมากกว่า 50,001 คิดเป็นร้อยละ 57 มีจำนวนบุตร 2 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 มีลำดับการเกิดของบุตรในระดับชั้นอนุบาล เป็นลำดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 70.5

2. บทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กอนุบาล

ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.17$, $SD = 0.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกรายด้านมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับมาก ($4.08 \leq M \leq 4.33$) ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น ($M = 4.09$, $SD = 0.62$) ด้านการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นมิตร ($M = 4.33$, $SD = 0.56$) และด้านการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น ($M = 4.08$, $SD = 0.69$) โดยรายละเอียดของแต่ละด้านสามารถนำเสนอได้ดังนี้

ตาราง 5

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กอนุบาลโดยภาพรวม

ประเด็นที่ศึกษา	<i>M</i>	<i>SD</i>	แปลผล
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น	4.09	0.62	มาก
1.1 การทำกิจกรรมบนความรู้ที่เด็กมี	4.25	0.59	มาก
1.2 การจัดให้มีประสบการณ์ในแหล่งเรียนรู้	3.94	0.77	มาก
2. ด้านการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นมิตร	4.33	0.56	มาก
2.1 การจัดบรรยากาศที่ผ่อนคลาย	4.49	0.46	มาก
2.2 การจัดสภาพแวดล้อมที่พึงพร้อม	4.16	0.73	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น	4.08	0.69	มาก
3.1 การให้ความร่วมมือกับโรงเรียน	4.05	0.75	มาก
3.2 การสื่อสารกับครู	4.12	0.73	มาก
รวม	4.17	0.39	มาก

2.1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น

ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทด้านการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นอยู่ในระดับมาก ($M = 4.09, SD = 0.62$) ทั้ง 2 ประเด็นย่อยมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับมาก ($3.94 \leq M \leq 4.25$) โดยลำดับค่าเฉลี่ยคะแนนในด้านย่อยได้ดังนี้

(1) การทำกิจกรรมบนความรู้ที่เด็กมี มีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับมาก ($M = 4.25, SD = 0.59$) เช่นในเรื่องของการพูดคุยกับบุตรหลานถึงสิ่งที่เกิดขึ้น การตั้งใจฟังและตอบคำถามสิ่งที่สงสัย และการอ่านหนังสือนิทานที่บุตรหลานเลือก ตามลำดับ

(2) การจัดให้มีประสบการณ์ในแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับมาก ($M = 3.94, SD = 0.77$) เช่นในเรื่องของการพาไปเจอบรรยากาศและทำกิจกรรม การให้ทำกิจกรรมร่วมกับเด็กคนอื่น และการพาไปร้านหนังสือเพื่ออ่านและเลือกซื้อ ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.39, SD = 1.35$) คือ การให้เข้าร่วมโครงการพัฒนาภาษา

2.2 ด้านการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นมิตร

ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทด้านการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นมิตร อยู่ในระดับมาก ($M = 4.33, SD = 0.56$) ทั้ง 2 ประเด็นย่อยมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับมาก ($4.16 \leq M \leq 4.49$) โดยลำดับค่าเฉลี่ยคะแนนในด้านย่อยได้ดังนี้

(1) การจัดบรรยากาศที่ผ่อนคลาย มีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับมาก ($M = 4.49, SD = 0.46$) เช่นในเรื่องของการชื่นชมเมื่อแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น การร่วมเล่นและพูดคุยกับบุตรหลาน และการตั้งใจฟังและพูดโต้ตอบด้วยน้ำเสียงที่ดี ตามลำดับ

(2) การจัดสภาพแวดล้อมที่พร้อม มีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับมาก ($M = 4.16, SD = 0.73$) เช่นในเรื่องของการจัดอุปกรณ์ขีดเขียนที่เพียงพอและหลากหลาย การจัดชั้นวางหนังสือในระดับสายตาบุตรหลาน และการมีต้นแบบตัวอักษร คำ รูปภาพ ให้มองเห็น ตามลำดับ

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น

ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทด้านการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นอยู่ในระดับมาก ($M = 4.08, SD = 0.69$) ทั้ง 2 ประเด็นย่อยมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับมาก ($4.05 \leq M \leq 4.12$) โดยลำดับค่าเฉลี่ยคะแนนในด้านย่อยได้ดังนี้

(1) การให้ความร่วมมือกับโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับมาก ($M = 4.05, SD = 0.75$) เช่นในเรื่องของการติดตามให้บุตรหลานทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย การนำวิธีการส่งเสริมจากโรงเรียนปฏิบัติกับบุตรหลาน และการเป็นผู้สนับสนุนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.30, SD = 1.38$) คือ การใช้บริการของโรงเรียนพัฒนาความรู้ใหม่

(2) การสื่อสารกับครู มีค่าเฉลี่ยคะแนนในระดับมาก ($M = 4.12, SD = 0.73$) เช่นในเรื่องของการปรึกษาครูเกี่ยวกับพัฒนาการและปัญหา การนำคำปรึกษาจากครูมาปฏิบัติกับบุตรหลาน

และการนำคำปรึกษาจากครูมาปฏิบัติกับบุตรหลาน ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.52$, $SD = 0.68$) คือ การติดต่อกับครูเพื่อติดตามความก้าวหน้า

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.1 ด้านการจัดกิจกรรมการรู้หนังสือขั้นต้น

(1) ควรอ่านหนังสือให้ฟังเรื่องเกี่ยวกับบทเรียนและไม่เกี่ยวกับบทเรียน (2 คน)

(2) ควรพาบุตรหลานดูคลิปวิดีโอการเรียนรู้ต่าง ๆ เพิ่มขึ้น (2 คน)

3.2 ด้านการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นมิตร

ควรมีการจัดสื่อ หนังสือ และแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับวัยของบุตรหลาน (4 คน)

3.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น

ควรสร้างความเข้าใจในการส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นให้แก่ผู้ปกครอง (1 คน)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. ด้านการจัดกิจกรรมการรู้หนังสือขั้นต้น

จากผลการวิจัยด้านการจัดกิจกรรมการรู้หนังสือขั้นต้น พบว่า ผู้ปกครองมีการทำกิจกรรมบนความรู้ที่เด็กมีในระดับมาก คือ การพูดคุยกับบุตรหลานถึงสิ่งที่เกิดขึ้นโรงเรียนหรือได้พบเจอ สอดคล้องกับงานวิจัยของพริ้ม เพชรบุตร (2564) ที่พบว่า ผู้ปกครองสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก เช่น การพูดคุยถึงสิ่งที่เกิดขึ้นกับบุตรหลานที่โรงเรียน การใช้เวลาบุตรหลานอธิบายเหตุผล และการเล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ท่านได้พบเจอ เช่นเดียวกับ Silander et al. (2018) ที่พบว่ากิจกรรมที่ผู้ปกครองทำร่วมกับบุตรหลานมากที่สุด คือ การพูดคุยกับบุตรหลานประจำวัน การอ่านหนังสือ เล่นิทาน และการอ่านสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ซึ่งการพูดคุยเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีร่วมกันและช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปในชีวิตประจำวัน โดยมีนักวิชาการหลายท่านที่สนับสนุนให้ผู้ปกครองพูดคุยกับบุตรหลาน เช่น Caspe and Lopez (2017) ได้กล่าวว่า ครอบครัวควรมีส่วนร่วมในการสนทนากับเด็กอยู่เสมอ เช่น การสนทนาโดยใช้คำศัพท์ที่หลากหลาย ความคิดเห็นต่าง ๆ พูดคุยเกี่ยวกับอดีตและเหตุการณ์ในอนาคต การสนทนาที่ซับซ้อน การสนทนาคำถามปลายเปิด การสนทนาทุกที่ทุกเวลา และการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการสนทนา และ Ngwaru (2014) กล่าวว่า ผู้ปกครองควรแบ่งปันความคิดเห็นความรู้สึก ส่งเสริมให้เด็กแสดงออกถึงตัวเองและถามถึงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของเด็ก

อีกทั้งผลการวิจัย พบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทมากในการจัดให้บุตรหลานมีประสบการณ์ในแหล่งเรียนรู้ เช่น ร้านหนังสือ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ ห้างสรรพสินค้า และการชวนอ่านป้ายหรือฉลากต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกวรรณ สุวิชากรพงศ์ (2557) พบว่าด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองให้โอกาสในการเลือกซื้อหนังสือที่สนใจ ส่วนใหญ่จะพาไปร้านหนังสือ และเลือกซื้อนิทาน ไปงานสัปดาห์หนังสือ ร่วมกิจกรรมการอ่าน เช่น การสนทนาเกี่ยวกับหนังสือ พบ

นักเขียน ซึ่งช่วยขยายโลกทัศน์ของเด็ก พัฒนาทักษะและความสามารถในการอ่านให้ก้าวหน้า และยังสามารถคล้องกับ Morin (2020) กล่าวถึงการพาไปพบเจอบรรยากาศและทำกิจกรรมในแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้างสรรพสินค้า ซึ่งเด็กจะได้ฝึกการอ่านป้ายหรือสลากสินค้าต่างๆ และได้เขียนรายการที่ต้องการ การสร้างประสบการณ์ทางภาษาโดยพาไปพบเจอบรรยากาศและทำกิจกรรมในแหล่งเรียนรู้ นอกจากเด็กจะได้เพลิดเพลินจากการได้รับประสบการณ์ใหม่ ซึมซับการเรียนรู้ทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติแล้วยังได้เรียนรู้การอ่านและการเขียนในชีวิตประจำวันในสภาพแวดล้อมจริงอีกด้วย

2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่พร้อม

ผลการวิจัยด้านการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นมิตร พบว่า ผู้ปกครองมีการจัดบรรยากาศที่ผ่อนคลายอยู่ในระดับมาก คือ การชื่นชมเมื่อบุตรหลานแสดงพฤติกรรมความรู้หนังสือขั้นต้น เช่น การอ่าน การเขียน โดยสนใจอ่านนิทานหรือวาดรูป สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกวรรณ สุวิชากรพงศ์ (2557) ที่พบว่า ผู้ปกครองแสดงความชื่นชมเมื่อบุตรหลานหยิบนิทานอ่านมากที่สุด โดยการชื่นชมบุตรหลานทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและมั่นใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Brummelman et al. (2022) ที่สนับสนุนให้ชื่นชม ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่เด็ก เมื่อขาดความเชื่อมั่นในการเผชิญหน้ากับสถานการณ์ ทักษะใหม่ ความท้าทายและความล้มเหลว คำชมว่าทำได้ดีมากหรือทำได้อย่างยอดเยี่ยมจะเพิ่มความมั่นใจให้กล้าหาญและฝ่าฟันอุปสรรคได้ ดังนั้นควรหาโอกาสชื่นชมบุตรหลานให้ได้มากเท่าที่จะทำได้ เช่น การชื่นชมเมื่อบุตรหลานแสดงออกถึงพฤติกรรมกระตือรือร้นในการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนเบื้องต้นที่เหมาะสมตามวัย เพื่อเป็นแรงผลักดันให้เด็กรักและให้ความสำคัญกับการรู้หนังสือในอนาคตต่อไป

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ผู้ปกครองมีการจัดสภาพแวดล้อมที่พร้อมอยู่ในระดับมากในเรื่องของการจัดอุปกรณ์ขีดเขียนที่เพียงพอและหลากหลายให้ได้เลือกใช้งาน เช่น กระดาษ เครื่องเขียน คอมพิวเตอร์ ดังที่ Huisman (2012) ได้กล่าวว่า ผู้ปกครองควรส่งเสริมและปลูกฝังทักษะการรู้หนังสือขั้นต้นที่บ้านได้ด้วยการให้โอกาสเด็กเขียนอย่างเป็นธรรมชาติ และเข้าถึงอุปกรณ์การเขียนที่หลากหลาย เช่นเดียวกับที่ Rymanowicz (2015) แนะนำให้เตรียมอุปกรณ์การเขียนที่หลากหลายให้เลือกใช้ตามใจชอบ เช่น สี ดินสอสี ชอล์ก มาร์กเกอร์ ดินสอสี กรรไกร และแปรงทาสี เป็นการให้อิสระในการตัดสินใจว่าจะใช้วัสดุใด จะใช้อย่างไรและเมื่อใด ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมที่พร้อม ช่วยเพิ่มโอกาสให้เด็กนำอุปกรณ์เครื่องเขียนมาใช้งานได้มากขึ้นตามต้องการ เช่น นำกระดาษ ดินสอ และสีออกมาขีดเขียน ในขณะที่อ่านหนังสือ และ Shanahan (2015) ได้กล่าวว่า ผู้ปกครองควรเตรียมดินสอ ดินสอสี ปากกาเน้นข้อความ และกระดาษ ให้ใช้ในการขีดเขียน อีกทั้งผู้ปกครองสามารถใจเด็กได้ด้วยการเขียนข้อความหรือจดหมายสั้น ๆ เพื่อให้เห็นต้นแบบการอ่านและการเขียน กระตุ้นให้เกิดการเขียนจดหมายตอบกลับ รวมถึงตระหนักเห็นคุณค่าจากการใช้งานในชีวิตประจำวัน

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการรู้หนังสือขั้นต้น

ผลการวิจัยด้านการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการรู้หนังสือขั้นต้น พบว่า ผู้ปกครองมีการให้ความร่วมมือกับโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องของการใช้บริการของโรงเรียนพัฒนาความรู้

ใหม่ เช่น ยืมหนังสือจากห้องสมุด รับบริการความรู้ออนไลน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (2551) ที่รายงานพฤติกรรมการเข้าใช้บริการห้องสมุดในกลุ่มผู้ปกครองที่มีบุตรอายุ 0-6 ปี พบว่าร้อยละ 56 มีพฤติกรรมแทบจะไม่ได้เข้าไปใช้บริการห้องสมุด เนื่องจากไม่ค่อยมีเวลา และเดินทางไปห้องสมุดไม่สะดวก ดังนั้น โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจจะพิจารณาเพิ่มวิธีการให้บริการในการพัฒนาความรู้ให้แก่ผู้ปกครอง ผ่านช่องทางที่สามารถให้ความรู้ผู้ปกครองโดยใช้เวลาไม่มากและเข้าถึงง่าย เช่น คลิพวิดีโอสั้น ๆ ให้ความรู้ทางกลุ่มไลน์ หรือเฟซบุ๊กกลุ่มของผู้ปกครอง

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีการสื่อสารกับครูอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การติดต่อกับครูเพื่อติดตามความก้าวหน้าในการรู้หนังสือขั้นต้นของบุตรหลาน เช่น การโทรศัพท์และการเขียนข้อความ สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญย์ สุภาแสน (2563) ที่ได้กล่าวว่า ผู้ปกครองมีการติดต่อสื่อสารภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการติดต่อสื่อสารในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาการเด็กอย่างสม่ำเสมอ ติดตามข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ และให้ความร่วมมือในการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กให้ทราบ และงานวิจัยของมยุรา วิริยเวช (2559) ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสื่อสารกับครูเกี่ยวกับพัฒนาการและส่งเสริมเด็กอย่างเหมาะสมตามคำแนะนำของครูประจำชั้น การติดต่อกับครูของผู้ปกครองก่อให้เกิดประโยชน์ที่หลากหลาย ทั้งกับผู้ปกครอง ครู และที่สำคัญที่สุดคือเด็ก เพราะผู้ปกครองจะสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการติดต่อสื่อสาร การพูดคุยกับครูถึงพัฒนาการความก้าวหน้าของเด็ก แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสื่อที่เหมาะสมกับวัย ไปส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นให้แก่เด็ก ช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจ นำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรมีวิธีการช่วยเหลือให้ผู้ปกครองเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นให้แก่บุตรหลานมากขึ้น เช่น เชิญชวนให้เข้าร่วมโครงการที่พัฒนาประสบการณ์ทางภาษา และการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้ปกครองเห็นประโยชน์จากใช้บริการในการพัฒนาความรู้ใหม่
2. ครูควรเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารที่หลากหลายในการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองในการส่งเสริมและการติดตามพัฒนาการการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นให้แก่บุตรหลานทั้งในภาพรวมและเป็นรายบุคคล โดยเลือกติดต่อผู้ปกครองผ่านช่องทางที่ผู้ปกครองสะดวกที่สุด
3. โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีส่วนในการสนับสนุนการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นให้แก่บุตรหลานมากขึ้น เช่น การจัดหาสื่อและหนังสือที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการการเรียนรู้ ความสามารถ ความสนใจของเด็ก และช่วยส่งเสริมการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ปกครองที่บ้าน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กอนุบาลในโรงเรียนรัฐบาล

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับโปรแกรมพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่บ้านเพื่อส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กอนุบาลสำหรับผู้ปกครองที่มีรายได้น้อย
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างรอยเชื่อมต่อของครูอนุบาลและประถมศึกษาในการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนกวรรณ สุวิชากรพงศ์. (2557). บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเด็กอนุบาล. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 9(1), 236-245.
- ฉันทย์ สุภาแสน. (2563). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. Dhurakij Pundit University Library. <http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/Thun.Sup.pdf>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). สุวีริยาสาส์น.
- พริ้ม เพชรบุตร. (2564). แนวทางของผู้ปกครองในการสร้างสัมพันธภาพกับเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียนอนุบาลหญิง. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 16(1).
- มยุรา วิริยเวช. (2559). บทบาทของผู้ปกครองคนไทยในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย: กรณีศึกษาในโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย. *วารสารชุมชนวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 12(2), 133-147.
- วรรณิ์ แกมเกตุ. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณิ์ แกมเกตุ. (2555). *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรวรรณ เหมชะญาติ (2563). *เอกสารประกอบสอนรายวิชา 2717742 การศึกษาเชิงลึกในการส่งเสริมการรู้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย*. อัดสำเนา.
- วราภรณ์ รักกิจ. (2540). *การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ต้นอ้อแกรมมี.
- สำนักงานอุทยานการเรียนรู้. (2551). *โครงการวิจัยทัศนคติและพฤติกรรมการอ่านของคนไทย*. (ม.ป.ท.). <https://thaipublica.org>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *แนวทางการส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัย 3-6 ปีสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง*. http://academic.obec.go.th/images/document/1593157950_d_1.pdf
- อารี สันทนต์ (2535). *การวัดและประเมินพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ภาษาอังกฤษ

- Brummelman, E., Grapsas., S. & van der Kooij, K. (2022). Parental praise and children's exploration: A virtual reality experiment. *Scientific Reports*, 12(4967)
<https://doi.org/10.1038/s41598-022-08226-9>
- Caspe, M., & Lopez, E. (2017). *Seven research-based ways that families promote early literacy*. Global Family Research Project.
- Chan, W. L. (2012). Expectations for the transition from kindergarten to primary school amongst teachers, parents and children. *Early Child Development and Care*, 182(5), 639-664. <https://doi.org/10.1080/03004430.2011.569543>
- Cole, J. (2011). *A research review: The importance of families and the home environment*. National Literacy Trust.
<https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED521654.pdf>
- Garcia, M. (2014). *Transition from preschool to first grade primary school in Mexico: The perceptions of teachers, headteachers and parents* [Doctoral dissertation]. White Rose eTheses Online.
<https://etheses.whiterose.ac.uk/8540/>
- Goodman, K. (1986). *What's whole in whole language?*. Heinemann.
- Huisman, S. (2012). Family connections: Promoting early literacy skills: Ages birth to 5. *Childhood Education*, 88(6), 398-399.
<https://doi.org/10.1080/00094056.2012.741489>
- Morin, A. (2020, September 18). *Grocery store learning activities for kids*. Verywellfamily. <https://www.verywellfamily.com/grocery-store-learning-activities-2086535>
- Ngwaru, J. M. (2014). Promoting children's sustainable access to early schooling in africa: Reflections on the roles of parents in their children's early childhood care and education. *New Directions for Child and Adolescent Development*, 146, 61-76. <https://doi.org/10.1002/cad.20073>
- Rymanowicz, K. (2015, January 22). *The art of creating: why art is important for early childhood development*. Michigan State University Extension.
https://www.canr.msu.edu/news/the_art_of_creating_why_art_is_important_for_early_childhood_development
- Silander, M., Grindal, T., Hupert, N., Garcia, E., Anderson, K., Vahey, P., & Pasnik, S. (2018). *What parents talk about when they talk about learning: A national*

survey about young children and science. Education Development Center, Inc., & SRI International.

https://www.edc.org/sites/default/files/uploads/EDC_SRI_What_Parents_Talk_About.pdf

Shanahan, T. (2015, September 9). *11 ways parents can help their children read*. Reading Rockets. <https://www.readingrockets.org/blogs/shanahan-literacy/11-ways-parents-can-help-their-children-read>

Stutzel, M. (2019). *Impact of parental involvement on literacy skills in early childhood* [Master's thesis]. Northwestern College Library.
<https://nwcommons.nwciowa.edu/>

Tuckman, B., & Monetti, D. (2011). *Educational psychology: An international edition*. Wadsworth Cengage Learning.